

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37Ps/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120214837
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6120214837.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o F. Q., A.. XX. XX. XX83, trvale bytom W. W., U. XX, S. Č. T. T. Y. T. X. X. X., Jilemnického 48, Banská Bystrica, zast. procesným opatrovníkom P. M., A.. XX. XX. XXXX, S. W. S. XXX, o návrhu navrhovateľa U. Q., A.. XX. XX. XXXX, S. W. W. X, W. W.a, o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a ustanovenie opatrovníka, takto

rozhodol:

Súd F. Q., A.. XX.XX.XXXX, o b m e d z u j e spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu.

Súd F. Q., A.. XX.XX.XXXX, u s t a n o v u j e opatrovníka v osobe U. Q., A.. XX.XX.XXXX, ktorý je oprávnený a povinný zastupovať F. Q., A.. XX.XX.XXXX v styku pred orgánmi verejnej správy, štátnej správy, samosprávy, právnickými a fyzickými osobami, súdmi, OČTK, rozhodovať v otázkach potreby poskytovania jej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, udeliť súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti jej osobe, rozhodovať o mieste jej bývania, preberať v jej mene dôchodok, listové zásielky určené do vlastných rúk, spravovať jej hnutelný a nehnuteľný majetok, vrátane uzatvárania dohôd, zmlúv a nakladania s finančnými prostriedkami, účtami, vkladmi v jej mene.

Opatrovník je o p r á v n e n ý na všetky úkony, ktoré sú bežné a na úkony, ktoré nie sú bežné je potrebný súhlas súdu.

Opatrovník je p o v i n n ý každý rok k 31.01. a k 31.07. predkladať súdu správy o opatrovancovi F. Q., A.. XX.XX.XXXX a o stave jej majetku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Trovy dôkazov p l a t í štát.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 27. 01. 2020 domáhal obmedzenia spôsobilosti na právne úkony svojej dcéry z dôvodu, že jej bola diagnostikovaná posthypoxická encefalopatia, nakoľko dňa 24. 10. 2015 utrpela infarkt s následným pozastavením životných funkcií, trpí výraznou stratou pamäti. V súčasnosti je imobilná, pripútaná na lôžko, nevie sa otočiť ani sedieť, nedokáže si zabezpečiť hygienu, svoje potreby nevyhnutné pre každodenný život, ani chápať význam základných právnych úkonov. Poukázal na to, že dcére bol priznaný VI. najvyšší stupeň odkázanosti, vyžaduje nepretržitú 24 hodinovú starostlivosť, pričom všetky veci dennej potreby, opateru i výživu zabezpečuje dcére dlhodobo on i prostredníctvom zariadenia, v ktorom je umiestnená. Súčasný zdravotný stav dcéry nie je len prechodného charakteru, nemožno očakávať výrazné zlepšenie jej stavu. Ako procesného opatrovníka pre dcéru navrhol ustanoviť jej matku, ktorá s ustanovením za procesného

opatrovníka súhlasila. K návrhu pripojil lekárske správy i písomný súhlas procesného opatrovníka, z ktorých vyplývajú vyššie uvedené skutočnosti.

2. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37Ps/3/2020-32 zo dňa 04. 02. 2020 ustanovil do funkcie procesného opatrovníka matku posudzovanej - Marcelu Húsenicovú, ktorá s ustanovením do funkcie procesného opatrovníka súhlasila.

3. Uznesením sp. zn. 37Ps/3/2020-66 zo dňa 12. 05. 2020 súd v zmysle § 244 CMP ustanovil v konaní znalca z odboru zdravotníctvo, farmácia, odvetvie psychiatria. Zo znaleckého posudku vypracovaného znalcom pod č. 076/2020 a z výsluchu znalca vyplynulo, že znalec pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal z dostupnej zdravotnej dokumentácie a vlastného vyšetrenia posudzovanej, u ktorej bola zistená demencia pri iných bližšie určených chorobách zatriedených inde, pričom sa jedná o stav trvalý, liečbou neovplyviteľný, v dôsledku ktorého posudzovaná nie je spôsobilá robiť právne úkony, vybavovať svoje záležitosti, nie je spôsobilá ovládať a posúdiť svoje konanie v oblasti rozhodovania o osobných záležitostiach ani v oblasti rozhodovania majetkového charakteru. Nie je schopná primerane komunikovať o svojich zámeroch, vykonať svoje osobné rozhodnutie, prípadne zvoliť si nejaké riešenie, porozumieť voľbe a posúdiť ju. Nie je spôsobilá nakladať s peniazmi, majetkom, účtami, vkladmi, uzatvárať akékoľvek zmluvy. Nie je spôsobilá rozhodovať o potrebe poskytovania zdravotnej starostlivosti ani o potrebe umiestnenia v zariadení poskytujúcom zdravotnú alebo sociálnu starostlivosť. Nie je spôsobilá ani výkonu volebného práva. Znalkyňa poukázala, že u posudzovanej prakticky neexistuje taký právny úkon, ktorý by bola schopná pri súčasnom stave jej rozumových schopností zmysluplne realizovať. Z uvedeného dôvodu odporučila u posudzovanej obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu. Bližšie uviedla, že posudzovaná v rámci vyšetrenia nebola schopná podať o sebe relevantné informácie. V rámci vyšetrenia otočila hlavu na druhú stranu a len plakala. Nevedela povedať súvislejšie vety. Poukázala, že posudzovaná nie je samostatná v hygiene ani v stravovaní, hygienu jej robí ošetrojúci personál domova sociálnych služieb, je kŕmená a vyžaduje si nepretržitú 24 hodinovú starostlivosť.

4. Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na podanom návrhu. Ďalej uviedol, že v súčasnosti za dcéru platí všetky poplatky za jej pobyt v DSS, čo je suma 190,- € mesačne. Dcéra poberá invalidný dôchodok, ktorý jej však on nevybavoval, nemá vedomosť o tom, kto jej tento vybaví, ani či tento invalidný dôchodok chodí dcére na účet, pričom to bol aj dôvod prečo podával tento návrh, nakoľko jej invalidný dôchodok podľa jeho vedomostí poberá asi dcérin druh. Poukázal na to, že s dcériným druhom boli ústne dohodnutí, že mu bude kompenzovať náklady, ktoré platí na dcéru do DSS, ktoré mu dcérin druh aj poskytoval, ale len do konca roka 2019. Uviedol, že platil aj daň na meste za dcérin byt, ktorý vlastní. Uviedol, že dcéra okrem bytu vlastní aj polovicu chalupy, čo kupovali spoločne s druhom. Podľa jeho vedomostí v dcérinom byte býva stále jej druh. Má vedomosť o tom, že s druhom kupovali aj spoločne auto, ale toto asi na dcéru nie je písané. O inom majetku dcéry nevie. K zdravotnému stavu dcéry uviedol, že táto v októbri 2015 mala infarkt, následne sa jej stav zlepšil, vedela už aj prejsť, sama sa obliecť, najesť, avšak v roku 2017 dostala infekciu, výrazne sa jej zhoršil stav, neokysličoval sa jej mozog a skončila v stave v akom je teraz. V DSS je umiestnená od 14. 05. 2019. V súčasnosti sa dcéra nevie sama najesť, je kŕmená cez PEG. Pokiaľ za ňou chodil na návštevy do DSS, tak ju aj kŕmil, vedela sa napiť cez slamku. Počas opatrení v súvislosti s koronavírusom nebolo možné chodiť do DSS na návštevy. Po uvoľnení opatrení v lete 2020 chodil za dcérou pravidelne až do 25. 09. 2020, kedy boli opäť zakázané návštevy. Dcére nosí hygienické potreby, vodu, podľa toho čo potrebuje. Pokiaľ sa aj snažil s dcérou komunikovať, táto odpovedala len jednoducho áno / nie, vždy ho však spoznala, keď za ňou prišiel na návštevu. Dcéra máva časté zmeny nálad, niekedy má dobrú náladu, inokedy plače. Podľa jeho názoru najviac spoznáva jeho, má voči nemu aj najväčšiu dôveru. V zariadení dcéru okrem neho navštevuje ešte jej matka, súrodenci a druh. Od roku 2019 okrem neho však za ňou nikto nebol. Uviedol, že pracuje ako SZČO - oprava a servis váh, kde má príjem zhruba 400-500,- € mesačne. Nemá záznam v registri trestov ani v registri priestupkov, má plnú spôsobilosť na právne úkony. Po zdravotnej stránke sa lieči na diabetes, užíva lieky, má cukrovku druhého typu, ktorá je stabilizovaná. Spory a nezhody so susedmi nemá žiadne. S dcérou mali medzi sebou vždy dobrý vzťah, nemali medzi sebou nezhody. Poukázal na to, že nemá výhrady voči záverom znaleckého posudku.

5. Procesná opatrovníčka súhlasila s podaným návrhom v danej veci. Taktiež nemala žiadne výhrady voči znaleckému posudku. Uviedla, že posudzovaná je jej dcéra, navštevovala ju v zariadení DSS v minulom roku v lete aj so synom, pričom dcérin stav je taký ako uvádzala znalkyňa. Pokiaľ prišla za

dcérou na návštevu, táto ju spoznala. Bývala náladová, raz bolo dobre, raz plakala. V DSS ju bolo treba už kŕmiť. Pred rokom 2017 bol dcérin stav lepší, vedela sa už aj sama najesť. Následne v roku 2017 bola na infekčnom oddelení, prestala dýchať, zhoršil sa jej výrazne stav. V súčasnosti vedela dcéra povedať jednoduché vety, ako sa má, či ju niečo bolí, pamätala si aj niektorých kamarátov z minulosti, hygienu si však sama nevedela urobiť. Potvrdila, že dcéra vlastní byt, chalupu, o inom jej majetku nemá vedomosť. Potvrdila, že dcéra s navrhovateľom ako otcom vychádzali výborne. Podľa jej názoru dcéra najviac dôveruje navrhovateľovi, on za ňou aj najviac chodil. V prípade obmedzenia spôsobilosti na právne úkony navrhla, aby bol dcére za opatrovníka ustanovený navrhovateľ.

6. Súd posudzovanú vzhliadol v DD a DSS Sénium Banská Bystrica, pričom posudzovaná počas vzhliadnutia ležala na svojej izbe na posteli, o dôvode vzhliadnutia, prítomnosti zákonného sudcu a ďalších osôb sa nezaujímal. Na pozdravenie sa odzdravila, iné spoločenské formality, podanie ruky, predstavenie sa nedodržala. Na položené otázky súdu neodpovedala alebo odpovedala, že nevie. Bola rozrušená, väčšinu času plakala. Okrem uvedenia mena navrhovateľa, procesnej opatrovníčky a svojho brata nebola schopná o sebe poskytnúť bližšie relevantné informácie o tom, ako sa volá, koľké má rokov, kde sa nachádza, aký je deň, ako sa cíti. Personál DD a DSS uviedol, že najviac posudzovanú chodí navštevovať jej otec, navštívila ju aj matka, súrodenci a druh. V súčasnosti z dôvodu obmedzení súvisiacich s Covid 19 nie sú povolené návštevy v ich zariadení.

7. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

8. Podľa § 231 CMP, V konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

9. Podľa § 248 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

10. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

11. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony súdom je opatrením v záujme tých, ktorí nemajú možnosť ovládať svoje konanie alebo posúdiť jeho následky. Predpokladom obmedzenia spôsobilosti na právne úkony fyzickej osoby podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka je 1/ skutočnosť, že fyzická osoba trpí duševnou poruchou, 2/ duševná porucha fyzickej osoby je dlhodobejšieho charakteru, nie len prechodná, 3/ fyzická osoba nie je schopná robiť právne úkony v dôsledku duševnej poruchy.

12. Vykonaným dokazovaním v danej veci mal súd preukázané, že posudzovaná trpí demenciou pri iných bližšie určených chorobách zatriedených inde, pričom sa jedná o duševnú poruchu, kedy ide o stav trvalý, nevyliciteľný. V dôsledku duševnej poruchy posudzovaná nie je spôsobilá realizovať zmysluplne akýkoľvek právny úkon, vybavovať si svoje záležitosti, ovládať, posúdiť svoje konanie v oblasti rozhodovania o osobných záležitostiach ani v oblasti rozhodovania majetkového charakteru. Posudzovaná nie je schopná ani primerane komunikovať o svojich zámeroch, vykonať svoje osobné rozhodnutie, prípadne zvoliť si nejaké riešenie, porozumieť voľbe, posúdiť ju. Nie je schopná výkonu volebného práva, vyžaduje nepretržitú, takmer 24 hodinovú starostlivosť, o čom mal súd možnosť presvedčiť sa jej vzhliadnutím. Súd vzhľadom na uvedené mal tak splnené všetky predpoklady pre obmedzenie spôsobilosti na právne úkony Petry Valentovej, nar. 07. 04. 1983 v celom rozsahu.

13. S konaním o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je spojené konanie o ustanovenie opatrovníka. Z výpovede navrhovateľa i procesnej opatrovníčky vyplynulo, že navrhovateľ je najbližšou osobou pre svoju dcéru. Z najbližších príbuzných sa jedná o osobu, ktorá sa o obmedzení spôsobilosti

na právne úkony najviac zaujíma, pravidelne ju navštevuje v zariadení, pozná jej povahu, potreby i zdravotný stav, dáva jej pocit istoty, bezpečia, požíva jej dôveru. Súd mal preukázané, že navrhovateľ je osobou bezúhonnou, s plnou spôsobilosťou na právne úkony, majúcou dobrú povesť v mieste bydliska. Po zdravotnej stránke netrpí žiadnymi výraznými obmedzeniami, ktoré by mu znemožňovali výkon funkcie opatrovníka. Navrhovateľ bol poučený o právach a povinnostiach vyplývajúcich z výkonu funkcie opatrovníka, s výkonom opatrovníka súhlasil, pričom súd má za to, že navrhovateľ je schopný vykonávať funkciu opatrovníka riadne, v záujme svojej dcéry a v súlade so zákonom. Vzhľadom na uvedené súd navrhovateľa ustanovil do funkcie opatrovníka pre jeho dcéru ako obmedzenú spôsobilosti na právne úkony.

14. Súd zároveň vymedzil v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozsah práv a povinností opatrovníka v zmysle výroku s tým, že sa jedná o zákonného zástupcu osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, ktorý je oprávnený na všetky úkony, na ktoré sa obmedzenie spôsobilosti na právne úkony týka. Súd opatrovníka poučil, že je oprávnený na všetky úkony, ktorú sú bežné a súvisia so zabezpečovaním každodenných bežných potrieb opatrovanca, pričom na úkony ktoré nie sú bežné, týkajúce sa predovšetkým nakladania s jej majetkom, je potrebné schválenie súdu. Zároveň súd uložil opatrovníkovi povinnosť predkladať súdu v stanovených termínoch správy o opatrovancovi týkajúce sa jej osoby, zdravotného stavu, poskytovanej starostlivosti, ale aj o spôsobe nakladania s jej majetkom, použitím invalidného dôchodku, vkladoch, investíciách a nákladoch spojených s údržbou jej majetku.

15. V konaní vznikli trovy znaleckého dokazovania o náhrade ktorých súd rozhodol v zmysle § 251 ods. 1 CMP tak, že ich platí štát.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil.

17. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa navrhovateľ i procesná opatrovníčka vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica s tým, že lehota na odvolanie neplynie do 28. 02. 2021 (§ 8 písm. a/ v spojení s § 9 ods. 1 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 9/2021, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19).

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie urobené v listinnej podobe je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov (dvojmo) inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 125 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.